

Bij nestkasten met een grote opening (uilenkasten) kan het belangrijk zijn ze ook marterproof te maken (met een ontdubbelde of uitstulpende buisvormige ingang) zodat het nest onbereikbaar blijft voor deze roofdierdijes. Gebruik zoveel mogelijk onbehandeld hout. Zorg wel voor een waterdicht dak (zink).

9.2.1 Lak aan slak? Geef ze eend

Slakken 📖 zijn de enige weekdieren (Mollusca) die ook op het land leven. Er zijn de laatste decennia invasieve soorten bijgekomen, waaronder de naaktslak *Deroceras* invadens die zich sneller dan 28 andere slakkensoorten beweegt: 4,9 mm per seconde! En de *Arion vulgaris* legt tot 400 eitjes die goed bestand zijn tegen uitdroging. Ze kruist zich met de inheemse *Arian ater* (de zwarte wegslak), waardoor het slakkenleger toeneemt.

Huisjesslakken (Eng.: snails) en naaktslakken (slugs) raspen met hun tong (📖 radula) voornamelijk algen en plantaardig afval. Ook wel eens tuinplanten, liefst met een zacht blad als sla. Ze gaan bij voorkeur 's avonds uit eten en 's nachts. De luchtvochtigheid is dan hoog en het is koeler. Overdag komen ze ook wel eens tijdens en na regenbuien tevoorschijn.

Slakken houden niet van droog en warm. Hun schuilplaatsen vind je waar schaduw en vocht zijn: onder potten, stenen, tegels, afgevalen bladeren. Daar kan je ze verzamelen en aan de kippen geven. Zo kan je een rabarberblad op de grond al als val gebruiken. Of een schaalpje met (zoet) bier, waar ze in verdrinken. Je kan het vangen ook overlaten aan een egel, een kikker of padden. Als een tuinbed geogst is kan je er ook kip(pen) op zetten. Of onovertroffen efficiënt: een eend. Vooral loopeend of Indian Duck Runne.r En lekker!

Scherpe ondergronden als eierschalen, assen, zand ed. houden slakken niet tegen. Een slak kruipt mede dankzij haar slijmspoor probleemloos over de snede van een scheermes. Slakken zouden een hekel hebben aan planten als lavendel, goudbloem, anjer, geranium, viooltjes, salie, tijm en varens. Slakken mijden knoflook(extract). Koper(band) zou wel helpen (net als bij mieren). Koffiedrab ook, tijdelijk. Maar hoeveel kilo heb je dan nodig? Als je ze vergiftigt (met korrels uit de handel), doe je dat indirect ook met de eters (vogels...)

♫ *Oordeel: lel*

Voor je favoriete hapjes als aardbeien of sla kan je slakken ook te slim af zijn door ze in hangmandjes te kweken.

Gevangen slakken kan je na een nachtje diepvries composteren.

Korrels op basis van van ferrifosfaat (📖 Escar-Go van ECOstyle) doden naaktslakken door hun kropklier te verlammen. Het middel is toegelaten in de biologische landbouw en is niet giftig voor honden, pieren, egels of vogels.

Slakken kunnen biologisch bestreden worden met nematoden 📖. Hier is een methode waarmee je die zelf zou kunnen kweken of stimuleren.

Het aaltje (de nematode, *Phasmarhabditis hermaphrodita*) is een kleine, 0,1 mm lange parasiet die in de grond zelf op zoek naar de naaktslakken, er in doordringt en een bacterie afscheidt. Na 1 à 2 weken sterven de slakken en gaat een volgende generatie aaltjes op zoek naar een nieuwe prooi. Ze zijn onschadelijk voor mens, gewas en andere dieren, en sterven bij gebrek aan slakken.

Doe in een emmer een laagje regenwater (geen kraantjeswater). Niet teveel, de slakken moeten niet verdrinken. Doe daarbij een laag frisse jonge blaadjes waar de slakken dol op zijn, en veel slakken. Maak de emmer dicht zodat ze er niet uit kunnen. Roer het gedurende 2 weken iedere dag wat om. De nematoden zullen zich sneller voortplanten dan de slakken en doen hun werk. Na twee weken heb je een eigen nematodenkweek. Giet het water met de nematoden bij de gewassen die last hebben van slakken. De grond moet vochtig zijn (en blijven) anders kan je kweek ook uitdrogen. Herhaal geregeld. En vergeet vooral ook de composthoop niet.

Slakkendoders (Sciomyzidae) zijn 2-14 mm lange nog weinig bekende vliegjes. Van 600 soorten komen er 67 in Nederland voor waarvan de larven meestal in de slak (of een slakkenhuis) verpoppen. Een larve kan tot 25 slakken gedood hebben voor ze volgroeid is. Maar de voorkomende populaties zijn te klein om effect te hebben op een slakkenbestand in een moestuin.

Slakken gebruiken ongeveer 40 procent van hun energie om slijm te produceren. Door slim een ander zijn spoor te volgen, doen ze aan slijpstreaming (of slijmstreaming) en verbruiken minder. Ze zijn traag, maar kunnen meer dan 1 meter per uur afleggen. Wijngaardslakken (*Helix pomatia*) kunnen tot 4,8 (en kampioenen nog iets meer) m/u halen.

Een slak kan in bepaalde omstandigheden (zoals een droge periode) tot drie jaar slapen.

De tijgerslak (*Limax maximus*, grote aardslak, grote raspschelp) is met 10 tot 20 cm lengte onze grootste naaktslak. Ze heeft een onregelmatig patroon van langwerpige vlekken op een lichtgele, bruinachtige of lichtgrijzige achtergrond. Door haar naam, afmetingen en het feit dat ze ook andere naaktslakken eet wordt soms verwacht dat ze die plaagdiertjes opruimt. Dat is zeer beperkt, ze eet evengoed schimmels of je groenten. Ze heeft een soort inwendig huisje, een kalkachtig mantelschild en kan gemiddeld 2,5 tot 3 jaar oud worden.

♪ 'Wat doen weekdieren in het weekend?'

♪ 'Ober, er zit een slak op mijn bord!' 'Dan zullen we iets meer moeten aanrekenen, mijnheer!'

De tandenkampioen van het dierenrijk? Haaien, met 4-6 rijen, en 300 tot 15.000 tanden kunnen in aanmerking komen. Maar slakken bijten de spits af met 25 duizend tanden op hun tong! Naast het grootste aantal, hebben ze ook de sterkste en zeer slijtvaste tanden.